

Załącznik Nr 1
do Strategii Rozwoju Zintegrowanych
Inwestycji Terytorialnych Miejskiego
Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów
na lata 2022–2030

***Ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności
i efektywności realizacji Strategii Rozwoju
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów
na lata 2022–2030 – ewaluacja ex-ante***

INICJATYWA LOKALNA PL
SP. Z O.O.

Grudzień 2024

Spis treści

Wstęp	3
1. Partycypacyjny charakter dokumentu	5
1.1. Konsultacje społeczne Strategii	7
1.2. Opiniowanie przez Zarząd Województwa	11
2 Ocena poprawności, kompletności, adekwatności i trafności projektu Strategii	12
3. Weryfikacja założeń Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu	16
Podsumowanie	41
Spis tabel	42

Wstęp

Ewaluacja jest procesem mającym za zadanie ocenę jakości oraz wartości przebiegu i efektów wdrażania danej polityki czy interwencji publicznej. Choć nie jest to badanie naukowe, monitoring czy audyt, to dzieli z tymi narzędziami wiele wspólnych cech. Ewaluacja może być przeprowadzona na każdym etapie projektu, dokumentu czy programu – w tym przypadku *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* (dalej: Strategia). Ewaluacja *ex-ante* przeprowadzana jest przed działaniem, w tym przypadku przed przyjęciem i wdrożeniem Strategii. Ma ona ocenić trafność zamierzonych zadań i projektów zgodnie z głównymi założeniami/celami dokumentu. Ewaluacja *mid-term*, często nazywana też ewaluacją *on-going*, to badanie prowadzone podczas wdrażania Strategii – ocenia osiągnięte etapy, produkty i rezultaty. Daje możliwość modyfikacji działania, tak aby lepiej spełniało zamierzone cele. Natomiast ewaluacja *ex-post* jest to najpopularniejsze tego typu badanie. Przeprowadzana po zakończeniu wdrażania Strategii, ma na celu zbadanie długotrwałych rezultatów, a także ocenia realizację poszczególnych etapów oraz stopień realizacji zakładanych celów.

Każda z wyżej wskazanych ewaluacji ma określone zastosowanie i metodologię. Niniejszy raport dotyczy przeprowadzonej ewaluacji *ex-ante*, tj. uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji dla projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*. Proces ewaluacji rozpoczął się wraz z konsultacjami społecznymi projektu Strategii – niniejszy raport pokazuje procedurę oraz zmiany, jakie zachodziły w dokumencie Strategii w trakcie jego konsultowania, opiniowania i w wyniku ewaluacji.

Wiele elementów Strategii stanowi przedmiot ewaluacji *ex-ante*. Badanie to m.in. weryfikuje poprawność, kompletność, adekwatność, trafność i aktualność wniosków wynikających z diagnozy i tłumaczy przyczyny potencjalnych zmian. Ewaluacja ta ocenia również poprawność określonych działań i ich realność w kontekście dostępnych zasobów. Istotnym elementem ewaluacji jest również weryfikacja założeń wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.) wprowadziła obowiązek przeprowadzenia ewaluacji uprzedniej, nie wspominając o ewaluacji śródkresowej ani końcowej. Ewaluacja wydaje się jednak być bardzo ważnym procesem nie tylko przed, ale też w trakcie i po realizacji dokumentu.

W Strategii przyjęto więc następujący schemat ewaluacyjny:

- Ewaluacja *ex-ante* – Raport (przed realizacją Strategii),
- Ewaluacja *on-going* (na bieżąco, w trakcie wdrażania Strategii),
- Ewaluacja *mid-term* (w połowie okresu realizacji Strategii),
- Ewaluacja *ex-post* (na zakończenie realizacji Strategii).

W przypadku ewaluacji *ex-ante*, wyróżnia się cztery podstawowe kryteria¹:

- trafności celów strategicznych i planowanych działań względem zidentyfikowanych problemów lub wyzwań;
- przewidywanej skuteczności działań na rzecz realizacji celów oraz metod ich wdrażania i zabezpieczenia odpowiednich zasobów;
- przewidywanej efektywności sumy zasobów przeznaczonych na realizację działań;
- spójności wewnętrznej między jej celami a priorytetami i działaniami oraz zewnętrznej, między założeniami strategii a założeniami dokumentów wyższego rzędu lub równorzędnymi.

Ewaluacja *ex-ante* *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* wykonana została w sposób partycypacyjny, jednocześnie jest efektem pracy wewnętrznej Urzędu Gminy Lubaczów, Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój, Urzędu Miejskiego w Lubaczowie, Rady Programowej oraz podmiotu zewnętrznego – Wykonawcy dokumentu Strategii. Przyjmuje się, że jeżeli projekt Strategii powstawał w sposób partycypacyjny, to nie jest konieczne prowadzenie ewaluacji jako całkowicie osobnego działania, dublującego wcześniejsze. Raport z ewaluacji *ex-ante* może pokazywać procedurę oraz zmiany, jakie zaszły w dokumencie Strategii w wyniku przeprowadzenia ewaluacji.

¹ *Strategia Rozwoju Gminy – Poradnik Praktyczny*, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

1. Partycypacyjny charakter dokumentu

Opracowanie *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* obejmowało szereg działań partycypacyjnych:

1. Przeprowadzenie wśród mieszkańców gmin badania ankietowego w dniach 25.03–08.04.2022 r. na potrzeby procesu diagnostycznego, w celu opracowania *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*. Ankieta była dostępna w wersji on-line oraz w wersji papierowej. Udział w badaniu wzięło 35 osób.
2. Różnego rodzaju spotkania:
 - 8 grudnia 2021 r. – spotkanie informacyjne przedstawicieli Porozumienia;
 - 3 lutego 2022 r. – spotkanie informacyjno-warsztatowe przedstawicieli Porozumienia (podsumowanie diagnozy i rozpoczęcie kształtowania założeń strategii rozwoju);
 - 6 lipca 2022 r. – spotkanie informacyjno-warsztatowe przedstawicieli Porozumienia (dyskusje na temat założeń i priorytetowych zadań do realizacji w ramach strategii);
 - 28 września 2022 r. – spotkanie robocze przedstawicieli Porozumienia (dyskusje na temat projektów strategicznych);
 - 22 lutego 2023 r. – spotkanie informacyjno-warsztatowe przedstawicieli Porozumienia i przedstawicieli Rady Programowej (dyskusje na temat projektów strategicznych);
 - 4 kwietnia 2023 r. – otwarte spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami gmin MOF Lubaczów.
3. Przeprowadzanie licznych rozmów telefonicznych i osobistych oraz wymiana korespondencji e-mailowej autorów niniejszego opracowania z przedstawicielami samorządów Porozumienia i ich pracownikami.
4. Zorganizowanie konsultacji społecznych projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* przeprowadzonych w dniach 14.03–18.04.2023 r.
5. Zorganizowanie ponownych konsultacji społecznych projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* przeprowadzone w dniach 06.11–11.12.2024 r.

Na każdym etapie tworzenia dokumentu, wszystkie zainteresowane osoby miały zapewnioną możliwość wyrażenia swojej opinii, udziału w dyskusjach, złożenia uwag do projektów dokumentów, dlatego też należy stwierdzić, że Strategia powstała w sposób partycypacyjny.

Zgodnie z wymogami *Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021–2027 w Polsce* przeprowadzono nabór na członków Rady Programowej ds. Strategii MOF Lubaczów, która stanowi „ciało doradcze” Lidera Porozumienia tj. Miasta Lubaczowa. Jej reprezentacja uwzględnia m.in. społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji. Otwarty nabór na członka Rady odbył się w dniach od 20 grudnia 2022 r. do 2 stycznia 2023 r. Rada została wybrana w drodze otwartego naboru i powołana Zarządzeniem Nr 25/2023

Burmistrza Miasta Lubaczowa z dnia 7 marca 2023 roku. W skład Rady Programowej ds. Strategii MOF Lubaczów wchodzi 6 osób – reprezentant społeczeństwa obywatelskiego (przedstawiciel Stowarzyszenia Rozwoju Promocji i Aktywności Przystanek Horyniec), reprezentant podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska (Nadleśniczy Nadleśnictwa Lubaczów), reprezentanci podmiotów gospodarczych, w tym szczególnie działających w branży turystycznej (dwóch przedsiębiorców), reprezentanci instytucji kultury i innych funkcjonujących w obszarze ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego i naturalnego (Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaczowie, Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Horyńcu-Zdroju).

1.1. Konsultacje społeczne Strategii

W dniach 14.03–18.04.2023 r. odbyły się konsultacje społeczne projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*, które miały na celu zapoznanie grupy docelowej z projektem dokumentu oraz zebranie uwag, opinii i propozycji dotyczących zapisów dokumentu.

Projekt *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* podlegał obowiązkowo konsultacjom:

1. z mieszkańcami gmin z terenu MOF Lubaczów,
2. z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, w szczególności z działającymi na terenie gmin z terenu MOF Lubaczów, w tym organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami,
3. z sąsiednimi gminami i ich związkami,
4. z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Dodatkowo, MOF Lubaczów włączył w proces konsultacji społecznych następujące podmioty:

5. Lokalną Grupę Działania „Rozwój Ziemi Lubaczowskiej”,
6. Powiat Lubaczowski.

Do podmiotów wskazanych w pkt. 3–6 wysłane zostały pisma informujące o konsultacjach.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne wypełnione formularze uwag, natomiast wpłynęło pismo w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* od Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Rzeszowie.

W związku z dalszymi pracami nad ostatecznym kształtem projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*, a w szczególności w związku z procesem zmian i aktualizacji projektu dokumentu w zakresie doprecyzowania zakresów rzeczowych zadań ujętych na listach projektów planowanych do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny oraz konkurencyjny w ramach instrumentu ZIT w FEP 2021–2027 oraz dostosowania treści projektu dokumentu do wprowadzonych zmian na liście projektów przeprowadzono ponownie konsultacje społeczne projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*.

Projekt *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* podlegał obowiązkowo konsultacjom:

1. z mieszkańcami gmin z terenu MOF Lubaczów,
2. z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, w szczególności z działającymi na terenie gmin z terenu MOF Lubaczów, w tym organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami,

3. z sąsiednimi gminami i ich związkami,
4. z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Do podmiotów wskazanych w pkt. 3 i 4 wysłane zostały pisma informujące o konsultacjach.

Konsultacje odbyły się w terminie w dniach 06.11–11.12.2024 r. w następujących formach:

1. Zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego. Wypełnione czytelnie formularze można było dostarczyć do każdego z samorządów Porozumienia:
 - a) drogą elektroniczną na adres e-mail: poczta@um.lubaczow.pl, urzad@gminalubaczow.pl, ug@horyniec-zdroj.pl, wpisując w tytule „Konsultacje społeczne – projekt Strategii Rozwoju ZIT MOF Lubaczów”;
 - b) drogą korespondencyjną na adres: Urzędu Miejskiego w Lubaczowie, ul. Rynek 26, 37-600 Lubaczów, Urzędu Gminy Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów, Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój, al. Przyjaźni 5, 37-620 Horyniec-Zdrój, z dopiskiem: „Konsultacje społeczne – projekt Strategii Rozwoju ZIT MOF Lubaczów”;
 - c) bezpośrednio do sekretariatu w budynku Urzędu Miasta w Lubaczowie, Urzędu Gminy w Lubaczowie lub Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój, w godzinach pracy Urzędów.
2. Spotkanie otwarte, umożliwiające omówienie założeń dokumentu, a także przedstawienie uwag, opinii i propozycji. Spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 r. o godz. 10.00 w Miejskim Domu Kultury w Lubaczowie, wzięło w nim udział 47 osób.
3. Zbieranie uwag ustnych do protokołu w budynkach Urzędów, w godzinach ich pracy.

Informację o konsultacjach społecznych ww. projektu dokumentu zamieszczono w następujących formach:

- na stronach internetowych gmin (um.lubaczow.pl, gminalubaczow.pl, horyniec-zdroj.pl);
- na stronach podmiotowych gmin w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.um.lubaczow.pl, bip.lubaczow.com.pl, bip.horyniec-zdroj.pl);
- w sposób zwyczajowo przyjęty – na tablicach ogłoszeń: Urzędu Miejskiego w Lubaczowie, Urzędu Gminy Lubaczów, Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt dokumentu *Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* dostępne były od dnia 06.11.2024 r.:

- w wersji papierowej w budynkach: Urzędu Miejskiego w Lubaczowie, ul. Rynek 26, 37-600 Lubaczów, Urzędu Gminy Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów, Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój, al. Przyjaźni 5, 37-620 Horyniec-Zdrój;

- w wersji elektronicznej na oficjalnych stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Lubaczowie (um.lubaczow.pl), Urzędu Gminy w Lubaczowie (gmina.lubaczow.pl), Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój (horyniec-zdroj.pl).

Jedną z form konsultacji społecznych ww. projektu dokumentu było otwarte spotkanie z interesariuszami, które odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 r. o godz. 10.00 w Miejskim Domu Kultury w Lubaczowie. W spotkaniu uczestniczyło 47 osób. Podczas spotkania przedstawiono główne założenia programowe i wdrożeniowe dokumentu, tj. wizja, misja, cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im działaniami, a także zakres rzeczowy projektów strategicznych, które planowane są do realizacji przez samorządy gminne. Przedstawione zostały również założenia przestrzenno-funkcjonalne, w tym model funkcjonalno-przestrzenny. Podczas spotkania nie wpłynęły żadne uwagi.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie nie wpłynął jeden wypełniony formularz uwag. Rejestr zgłoszonych uwag przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 Rejestr zgłoszonych uwag w ramach wyłożenia do publicznego wglądu projektu Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030

Lp.	Zgłaszający	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Obecny zapis	Propozycja zmiany wraz z uzasadnieniem	Stanowisko wraz z uzasadnieniem
1.	Mariusz Szypulski	Cel strategiczny 1. Wzrost konkurencyjności gospodarczej, str. 48	„Miasto Lubaczów zauważyło widoczne potrzeby w zakresie przygotowania nowych terenów inwestycyjnych, uzupełniających dotychczas funkcjonującą infrastrukturę gospodarczą...”	Dodać: „...w tym terenów dedykowanych dla inwestycji w sektor wysokich technologii, takich jak centra danych wykorzystujące odnawialne źródła energii oraz zrównoważone zarządzanie wodą. Ubrojenie terenów pod tego rodzaju projekty umożliwi rozwój regionalnej gospodarki cyfrowej oraz wprowadzenie Lubaczowa na mapę strategicznych hubów technologicznych Europy Wschodniej.” Uzasadnienie: Odpowiedź na globalne trendy rozwoju Inwestycje w zielone centra danych i infrastrukturę opartą na odnawialnych źródłach energii (OZE) są zgodne z priorytetami polityki Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Zielonego Ładu oraz dążenia do neutralności klimatycznej do 2050 roku. Lubaczów, wpisując się w te trendy, może zyskać przewagę konkurencyjną jako region oferujący innowacyjne i ekologiczne rozwiązania inwestycyjne.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona – dodano zapis w Strategii
2.			„Aby jednak mieszkańcy i turyści mogli czerpać korzyści z działalności turystycznej, konieczne jest tworzenie odpowiednich warunków, m.in. poprzez dywersyfikację oferty rekreacyjnej przy wykorzystaniu zasobów przyrodniczych i kulturowych obszaru.	Dodać: „Ponadto rozwój infrastruktury centrów danych oraz wykorzystanie ciepła odpadowego w celach lokalnych (np. ogrzewanie obiektów turystycznych, basenów czy szklarni) wpisuje się w ekologiczne i innowacyjne kierunki rozwoju lokalnej gospodarki, podkreślając synergię pomiędzy technologią, a turystyką. Uzasadnienie: Wzrost efektywności energetycznej i ekologicznej Technologia wykorzystania wody deszczowej w centrach danych wpisuje się w nowoczesne podejście do gospodarowania zasobami wodnymi, co jest szczególnie istotne w obliczu zmian klimatycznych i rosnącego znaczenia efektywności ekologicznej. Ciepło odpadowe generowane przez centra danych można wykorzystać do ogrzewania obiektów użyteczności publicznej lub szklarni, co stworzy dodatkowe korzyści dla lokalnej społeczności i infrastruktury gospodarczej.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona – dodano zapis w Strategii

Źródło: Opracowanie własne

1.2. Opiniowanie przez Zarząd Województwa

Na podstawie art. 10g ust. 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) Lider Porozumienia pismem z dnia 14 marca 2023 r. zawniósł do Zarządu Województwa Podkarpackiego o zaopiniowanie projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*. Opinia miała dotyczyć sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa. Wydanie opinii powinno nastąpić w ciągu 30 dni od dnia doręczenia pisma wraz z projektem dokumentu.

W dniu 11 kwietnia 2023 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie podjął Uchwałę Nr 478/9930/23 w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* dotyczącego sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w *Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030*.

W związku z ponownymi konsultacjami społecznymi projektu dokumentu, na podstawie art. 10g ust. 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) Lider Porozumienia pismem z dnia 6 listopada 2024 r. zawniósł do Zarządu Województwa Podkarpackiego o zaopiniowanie projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*. Opinia miała dotyczyć sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa. Wydanie opinii powinno nastąpić w ciągu 30 dni od dnia doręczenia pisma wraz z projektem dokumentu.

W dniu 3 grudnia 2024 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie podjął Uchwałę Nr 55/1355/24 w sprawie zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w *Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030*. Opinia stanowi załącznik do ww. uchwały. Zarząd Województwa wydał pozytywną opinię.

2 Ocena poprawności, kompletności, adekwatności i trafności projektu Strategii

Dla oceny poprawności, kompletności, adekwatności i trafności projektu Strategii zadano następujące pytania badawcze:

1) Czy sporządzono Diagnozę zgodnie z art. 10a Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.)?

Tak, *Diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów* sporządzono zgodnie z art. 10a ww. ustawy.

2) Czy Diagnoza jest kompletna i spójna wewnętrznie?

Diagnoza została opracowana we współpracy Urzędu Miejskiego w Lubaczowie, Urzędu Gminy Lubaczów, Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój (spojrzenie od wewnątrz) z Wykonawcą zewnętrznym (spojrzenie od zewnątrz). Diagnoza jest spójna wewnętrznie, jej struktura została w sposób logiczny i czytelny podzielona na rozdziały i podrozdziały. Różne zagadnienia z poszczególnych sfer zostały przeanalizowane w odrębnych rozdziałach. Analizie poddano następujące obszary:

- Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego – dostępność komunikacyjna i mobilność;
- Ludność, zachodzące procesy demograficzne i rozwój w wymiarze społecznym;
- Gospodarka i rynek pracy;
- Środowisko naturalne i infrastruktura;
- Kultura i dziedzictwo;
- Sport, rekreacja i turystyka;
- Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne;
- Bezpieczeństwo;
- Polityka społeczna;
- Edukacja i wychowanie;
- Kapitał społeczny;
- Finanse samorządowe.

Swoim zakresem Diagnoza obejmuje stan aktualny (dane ilościowe za 2019 r.) oraz stan poprzedzający stan aktualny (dane dla poszczególnych lat z okresu 2015–2019). Sytuacja bieżąca i zachodzące procesy mają odzwierciedlenie w analizie SWOT, która pozwala stwierdzić jakie na obszarze są problemy i bariery rozwojowe, a jakie są jej potencjały i szanse do rozwoju. Dokument spełnia swoją funkcję, ponieważ umożliwia podjęcie decyzji strategicznych, takich jak określenie wizji rozwoju MOF Lubaczów, określenie celów strategicznych rozwoju oraz

ukierunkowanie działań i wskaźników osiągnięcia celów.

- 3) Czy w projekcie Strategii została określona wizja? Czy cele strategiczne i operacyjne odpowiadają na zdiagnozowane bariery rozwojowe i potrzeby oraz są odpowiedzią na mocne strony i potencjały obszaru? Czy cele strategiczne i operacyjne przyczyniają się do osiągnięcia wizji?

Tak, w projekcie Strategii określona została wizja, czyli stan docelowy rozwoju obszaru osiągnięty do 2030 roku. Wizja powstała w procesie dialogu, z udziałem mieszkańców obszaru i ich przedstawicieli, podczas różnego rodzaju spotkań. Wizja wyraża aspiracje i ambicje mieszkańców oraz władz lokalnych, a jednocześnie jest możliwa do zrealizowania. W projekcie Strategii określono również cele strategiczne, podzielone na cele operacyjne, których osiągnięcie za pomocą realizacji założonych kierunków działań i działań pozwoli na dojście do stanu przewidzianego w wizji. W procesie opracowania Strategii wyzwania rozwojowe zostały opisane poprzez konkretne cele strategiczne, dzięki czemu uzyskano spójność i komplementarność między elementami diagnozy a planowanymi działaniami.

Cel strategiczny 1. *Wzrost konkurencyjności gospodarczej*, do którego przypisano dwa cele operacyjne: 1.1. *Wspieranie przedsiębiorczości* oraz 1.2. *Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki*. Do osiągnięcia pierwszego celu operacyjnego założono realizację kierunków działań mających przyczynić się do: powstawania nowych, trwałych miejsc pracy, pobudzenia przedsiębiorców do dalszego inwestowania, stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi zawodowemu i wprowadzenia szerokiej gamy szkoleń z zakresu e-kompetencji, które będą przeciwdziałały wykluczeniu cyfrowemu i zwiększą świadomość w zakresie cyberbezpieczeństwa. Drugi cel operacyjny odnosi się do potencjałów, jakimi są istniejące tereny inwestycyjne, a także walory turystyczne i uzdrowiskowe. To także rozwój przedsiębiorstw produkcyjnych, które należy wzmacniać poprzez utrwalanie przewagi konkurencyjnej, podnoszenie innowacyjnych możliwości społecznych i gospodarczych oraz prowadzenie edukacji na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i możliwości dobrych praktyk w zakresie zrównoważonej aktywności gospodarczej w różnych sektorach. To również tworzenie relacji i powiązań gospodarczych z Ukrainą.

Na cel strategiczny 2. *Tworzenie warunków sprzyjających aktywności społecznej mieszkańców* składają się dwa cele operacyjne: 2.1. *Wzmocnienie tożsamości lokalnej* oraz 2.2. *Poprawa dostępności i jakości usług publicznych*. Kierunki działań mają zapewnić mieszkańcom odpowiednie warunki do życia i rozwoju poprzez skuteczną organizację najważniejszych usług społecznych, edukacyjnych, zdrowotnych i administracyjnych. Działania mają wspierać integrację rodzin i grupy społeczności lokalnej, a także przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób starszych czy osób z niepełnosprawnościami. Kolejnym aspektem jest zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców przez rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz tworzenie nowych miejsc do wypoczynku. Ważne jest też podnoszenie jakości, zwiększenie dostępności oraz odpowiednia promocja istniejącej już oferty kulturalnej. Prowadzone będą działania modernizacyjne zabytkowych obiektów budownictwa tradycyjnego.

Ostatnim celem strategicznym jest: 3. *Kształtowanie przestrzeni zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju*, w który wpisują się dwa cele operacyjne: 3.1. *Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi* i 3.2. *Stworzenie przyjaznych warunków do życia*. W ramach ochrony środowiska konieczne będzie wdrażanie działań mających na celu: zmniejszenie zapotrzebowania na energię, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE)

w sektorze publicznym, przeprowadzenie termomodernizacji obiektów, jak i zachęcenie przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych do zastąpienia instalacji opartych na paliwach stałych, instalacjami do produkcji ciepła z odnawialnych źródeł. W kontekście infrastruktury istotne jest zaspokojenie podstawowych potrzeb, takich jak dostęp do wody czy możliwość korzystania z kanalizacji. Istotne jest, aby dbać o dobry stan infrastruktury technicznej, zarówno sieciowej, jak i obiektów budowlanych. Ważne są również działania na rzecz rozwoju systemu gospodarki odpadami. Ostatni cel operacyjny odnosi się do kształtowania przestrzeni publicznej, m.in. poprzez odpowiednie zagospodarowanie nieużytków czy skwerów, przestrzeni wokół szkół czy placów zabaw. To także poprawa bezpieczeństwa charakteryzująca się dostępnością dla różnych grup społecznych, w tym osób z niepełnosprawnościami. Istotna dla MOF Lubaczów jest sieć komunikacyjna: bezpieczne chodniki i ścieżki rowerowe, a także sukcesywnie modernizowana i rozbudowywana sieć drogowa. To również utworzenie wspólnej sieci transportu publicznego, we współpracy z samorządami ościennymi.

4) Czy osiągnięcie celów strategicznych i operacyjnych jest realne?

Niezbędnym warunkiem właściwego planowania strategicznego jest możliwie szeroki udział różnych grup interesariuszy w procesie tworzenia dokumentu strategicznego. Prace nad Strategią oparte były nie tylko o wiedzę i doświadczenie władz lokalnych, pracowników Urzędu Miejskiego w Lubaczowie, Urzędu Gminy Lubaczów, Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój oraz Rady Programowej i podmiotu zewnętrznego opracowującego dokument, ale też mieszkańców i ich przedstawicieli. Partycypacyjne podejście daje szansę osiągnięcia zamierzonych celów i urzeczywistnienia założonej wizji.

5) Czy przyjęty zestaw wskaźników monitoringu umożliwi obserwowanie postępu realizacji założonych celów strategicznych?

Określony w projekcie Strategii system monitorowania umożliwi gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów. Pozwoli również na obserwację rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby na wprowadzenie niezbędnych korekt oraz aktualizacji dokumentu. Zakres monitoringu i ewaluacji Strategii wyznaczają określone w niej cele strategiczne, kierunki działań oraz zaplanowane działania i projekty strategiczne. Monitoring Strategii prowadzony będzie w zakresie finansowym oraz rzeczowym. W każdym projekcie strategicznym określono cele operacyjne oraz kierunki działań, w które ten projekt się wpisuje oraz wskaźniki produktu i rezultatu. Dodatkowo określono wskaźniki mierzalności rozwoju obszaru.

6) Czy dokonano hierarchizacji i wskazano projekty flagowe?

W dokumencie wskazano plan operacyjny, na który składają się: wizja, misja, trzy cele strategiczne i dla każdego z nich po dwa cele operacyjne, z kolei dla nich po dwa kierunki działań (łącznie 12 kierunków działań), w ramach których zdefiniowane zostały kluczowe do realizacji działania. Działania są przedstawione w sposób ogólny. W drodze hierarchizacji wyodrębniono z działań najistotniejsze elementy i ułożono z nich cztery projekty strategiczne (flagowe) – są najbardziej zintegrowane, spójne oraz przedstawione w formule ZIT. Pozostałe 4 projekty to projekty komplementarne. W sumie w Strategii przedstawiono 8 projektów strategicznych, które są kluczowe do osiągnięcia założeń, najważniejsze i najpilniejsze do realizacji na obszarze MOF Lubaczów we wskazanym okresie – przedstawiono dla nich ramy finansowe oraz plan

finansowania.

7) Czy dokument jest czytelny i zachowana została jego logika? Czy opracowany został w sposób zrozumiały i dostępny?

Tak, dokument jest czytelny, jego struktura została w sposób logiczny i czytelny podzielona na rozdziały i podrozdziały, osobno przedstawiono część wprowadzającą, wnioski z Diagnozy, część programową, wymiar przestrzenny polityki rozwoju, system realizacji Strategii, mechanizmy włączenia mieszkańców w proces przygotowania, realizacji i oceny Strategii oraz podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dokument sporządzony został czcionką bezszeryfową, odpowiednio dużą (rozmiar 12 pkt, poza tabelami i wykresami), między akapitami zachowano odpowiednie odstępy, każdy główny rozdział rozpoczyna się od nowej strony.

3. Weryfikacja założeń Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu

Strategia rozwoju odnosząc się w swych założeniach (celach strategicznych, celach operacyjnych i kierunkach działań) do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze, uwzględnia kontekst innych dokumentów strategicznych na szczeblu lokalnym (stanowiąc istotny element całościowej wizji rozwoju jednostki), a także dokumentów wyższego szczebla, regulujących działania w przedmiotowym obszarze. W związku z tym komplementarność z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji Strategii.

Wykaz powiązań celów Strategii z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2 Wykaz powiązań celów Strategii z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego ²
POZIOM MIĘDZYNARODOWY I KRAJOWY		
1.	Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce ³	Umowa Partnerstwa określa strategiczne kierunki programowania i ustalenia dotyczące skutecznego i efektywnego korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności (FS), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Dokument ten zawiera 6 celów, są to: • <i>Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej;</i> • <i>Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa;</i> • <i>Lepiej połączona Europa;</i> • <i>Europa o silniejszym wymiarze społecznym;</i> • <i>Europa bliżej obywateli;</i> • <i>Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.</i> Założenia Strategii Rozwoju ZIT MOF Lubaczów wpisują się bezpośrednio lub pośrednio w każdy z powyższych wskazanych celów. Szczególna spójność zauważalna jest dla kierunków działań w Strategii, takich jak: 1.1.1. <i>Kompetencje mieszkańców</i>, 1.1.2. <i>Cyfryzacja</i>, 2.1.1. <i>Rozwój kapitału ludzkiego</i> oraz 3.2.1. <i>Atrakcyjne kształtowanie przestrzeni publicznej ZIT MOF Lubaczów</i>. W dokumencie tym opisano Inne Instrumenty Terytorialne, które mogą być wdrażane na obszarach strategicznej interwencji, wyznaczonych na poziomie krajowym lub regionalnym, w szczególności w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, dla których nie zostaną wyznaczone MOF, na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją, a także innych obszarach wymagających dodatkowego wsparcia. Mogą to być wskazane przez

² Zapis założeń dokumentów przytoczono w niezmienionej formie.

³ Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce, Warszawa, czerwiec 2022 r.

		samorządy województw w strategii rozwoju województwa takie obszary, jak: obszary uzdrowiskowe, obszary o szczególnym potencjale turystycznym lub kulturowym, o szczególnych problemach. W ramach instrumentu ZIT mogą być realizowane projekty zintegrowane, rozwiązujące wspólne problemy, w tym projekty realizowane wspólnie na etapie przygotowania, wykonania lub eksploatacji.
2.	Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030	Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu. Cele Agendy, w które bezpośrednio wpisują się założenia Strategii, to: • Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt; • Cel 4. Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie; • Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi; • Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie; • Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzyjny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi; • Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność; • Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; • Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom; • Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej. Spójność założeń Strategii z wyżej wymienionymi celami przejawia się bezpośrednio lub pośrednio we wszystkich celach Agendy tj.: – Cel operacyjny 1.1. Wsparcie przedsiębiorczości poprzez kierunki działań 1.1.1. Kompetencje mieszkańców oraz 1.1.2. Cyfryzacja – spójność w szczególności z celami 4, 8, Agendy;

		– Cel operacyjny 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki poprzez kierunki działań 1.2.1. Tworzenie konkurencyjnej oferty inwestycyjnej ZIT MOF Lubaczów oraz 1.2.2. Rozwój usług turystycznych, w tym uzdrowiskowych – spójność w szczególności z celami 8, 9 Agendy; – Cel operacyjny 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej poprzez kierunki działań: 2.1.1. Rozwój kapitału ludzkiego oraz 2.1.2. Włączenie społeczne – spójność w szczególności z celami 3, 4, 11 Agendy; – Cel operacyjny 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych poprzez kierunki działań: 2.2.1. Rozwój usług ogólnospołecznych oraz 2.2.2. Zagospodarowanie czasu wolnego – spójność w szczególności z celami 4, 8, 9, 11 Agendy; – Cel operacyjny 3.1. Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi poprzez kierunki działań: 3.1.1. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie niskiej emisji oraz 3.1.2. Rozwój infrastruktury komunalnej – spójność w szczególności z celami 6, 9, 7, 11, 13 Agendy; – Cel operacyjny 3.2. Stworzenie przyjaznych warunków do życia poprzez kierunki działań: 3.2.1. Atrakcyjne kształtowanie przestrzeni publicznej ZIT MOF Lubaczów oraz 3.2.2. Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej ZIT MOF Lubaczów – spójność w szczególności z celami 6, 13, 15 Agendy.
3.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) jest dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. i jest on w pełni komplementarny do zapisów SOR w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w <i>Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</i>. KSRR przewiduje realizację trzech głównych celów: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami operacyjnymi: • Celu 1., tj. cel 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; • Celu 2., tj. cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym; • Celu 3., tj. cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem oraz cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.
4.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR) jest: tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym

	<i>i terytorialnym. Cel ten uwypukla zatem aspekty związane z jakością życia i dobrobytem ludności, stawiając wymiar społeczny na pierwszym miejscu. Cel ten w pewien sposób koreluje z wizją Strategii dla MOF Lubaczów: <i>Miejski Obszar Funkcjonalny Lubaczów – ośrodek z atrakcyjną przestrzenią do osiedlania się, rekreacji i rozwoju przedsiębiorczości, pełniący funkcję obsługi ruchu turystycznego Roztocza.</i></i> Poniżej przedstawiono najważniejsze założenia dokumentu, w które bezpośrednio lub pośrednio wpisują się założenia Strategii: <i>Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.</i> <i>Obszar: Przemiany strukturalne sektora. Nowe formy działania i współpracy. Nowoczesne instrumenty wsparcia.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Małe i średnie przedsiębiorstwa.</i> W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę szczególnie na spójność z celem strategicznym 1. <i>Wzrost konkurencyjności gospodarczej – cele operacyjne 1.1. Wspieranie przedsiębiorczości oraz 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki.</i> <i>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.</i> <i>Obszar: Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Spójność społeczna.</i> <i>Obszar: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe. Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Rozwój zrównoważony terytorialnie.</i> W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę szczególnie na spójność z celem strategicznym 2. <i>Tworzenie warunków sprzyjających aktywności społecznej mieszkańców – cele operacyjne: 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej oraz 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych.</i> <i>Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</i> <i>Obszar: Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce.</i> <i>Obszar: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców. Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem.</i> <i>Obszar: Cyfrowe państwo usługowe.</i>
--	--

		Główne obszary koncentracji działań: <i>E-państwo</i>. Obszar: Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe. Główne obszary koncentracji działań: <i>Efektywność wykorzystania środków UE</i>. W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę szczególnie na spójność z celem strategicznym 2. Tworzenie warunków sprzyjających aktywności społecznej mieszkańców – cel operacyjny: 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych</i>. Obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.): • <i>Poprawa jakości kapitału ludzkiego. Zwiększenie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju.</i> • <i>Wzmocnienie cyfrowego rozwoju kraju.</i> • <i>Zrównoważenie systemu energetycznego Polski.</i> • <i>Rozwój potencjału środowiska naturalnego na rzecz obywateli i przedsiębiorców.</i> Analizując Plan Operacyjny dla MOF Lubaczów (Strategia, tabela 5) stwierdza się, że powyższe obszary wpływają również na osiągnięcie celów Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 – szczególnie poprawa jakości kapitału ludzkiego, wzmocnienie cyfrowe i rozwój potencjału środowiska naturalnego.
5.	<i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</i>	W systemie dokumentów strategicznych <i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</i> (PEP2030) stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. <i>Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców</i>, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe zostały doprecyzowane i określone w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska: <i>Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</i> <i>Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;</i> <i>Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.</i> Na cele te w sposób bezpośredni lub pośredni odpowiadają w szczególności następujące kierunki działań Strategii: Cel operacyjny 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi, kierunki działań: 3.1.1. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie niskiej emisji oraz 3.1.2. Rozwój infrastruktury komunalnej.</i>
6.	<i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030</i>	Cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030, z którymi Strategia Rozwoju ZIT MOF Lubaczów jest najmocniej powiązana: Cel szczegółowy 1. <i>Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</i> <i>1.1.1. Wzmocnienie i upowszechnienie mechanizmów dialogu i współpracy,</i> <i>1.1.2. Wspieranie rozwoju partnerstwa i innych form współpracy w obszarze realizacji zadań publicznych,</i>

		1.1.3. Doskonalenie rozwiązań instytucjonalno-prawnych umożliwiających rozwój sektora obywatelskiego, 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej, 1.2.5. Przeciwdziałanie wykluczeniu przez edukację włączającą. Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich: 2.1. Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze, 2.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dzieł kultury, 2.3. Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury, 2.4. Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę. W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę, że jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 jest cel 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej, który w wielu aspektach wpisuje się w powyższe założenia. Bezpośrednio wpisuje się w nie także cel operacyjny 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych. Wdrożenie Strategii przyczyni się do zwiększenia zaangażowania obywateli w życie publiczne, szczególnie poprzez stworzenie platformy stałej współpracy i komunikacji gminy z mieszkańcami, realizację projektów sprzyjających budowaniu sentymentu i przywiązania do gminy czy wdrażania programu grantowego wspierającego inicjatywy oddolne. Wdrażanie Strategii będzie sprzyjać włączeniu społecznemu, szczególnie poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowanie możliwości do rozwoju młodych ludzi oraz zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom i osobom niepełnosprawnym, których nie brakuje na obszarze MOF Lubaczów, a także poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych mieszkańców. Integracja mieszkańców zostanie zwiększona m.in. poprzez ochronę i udostępnianie zabytków świadczących o tożsamości lokalnej. Planowane są także zadania z zakresu cyfryzacji, w tym rozwoju e-administracji, a co za tym idzie digitalizacji i udostępniania danych, w tym dóbr kultury.
7.	Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 jest jedną ze strategii rozwoju, o których mowa w Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225 z późn. zm.) i zastępuje Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020 przyjętą uchwałą nr 163 Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2012 r. (M.P. poz. 839). W Strategii przedstawiono pogłębioną analizę możliwości rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w wymiarze regionalnym, co umożliwiło określenie kluczowych kierunków ich rozwoju do 2030 r. Cele i kierunki interwencji, w które bezpośrednio wpisują się założenia Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030: Cel szczegółowy II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: • Kierunek interwencji II.1 Rozwój liniowej infrastruktury technicznej; • Kierunek interwencji II.2 Dostępność wysokiej jakości usług publicznych; • Kierunek interwencji II.3 Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast;

		• Kierunek interwencji II.4 Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; • Kierunek interwencji II.5 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. Cel szczegółowy III Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa: • Kierunek interwencji III.1 Odpowiedź na zmiany demograficzne i ich następstwa; • Kierunek interwencji III.2 Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy; • Kierunek interwencji III.3 Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi; • Kierunek interwencji III.5 Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich. Jednym z elementów przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 jest budowa lub modernizacja infrastruktury technicznej, która będzie prowadzona w sposób zintegrowany z działaniami uzupełniającymi, służącymi zwiększeniu dostępności cyfrowej terenów MOF Lubaczów. Zwiększona będzie dostępność cyfrowa, która coraz silniej warunkuje możliwość upowszechnienia wielu nowych technologii i modeli biznesowych opartych na cyfryzacji i sieci internetowej, w tym Internetu rzeczy, technologii satelitarnych, e-handlu. Planuje się inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Do najważniejszych pozarolniczych wyzwań o charakterze społeczno-gospodarczym, przed którymi stoją obszary wiejskie niebędące wiejskimi strefami podmiejskimi dużych miast, zaliczono m.in. inwestycje służące poprawie jakości usług podstawowych na obszarach wiejskich, do których zaliczono edukację, opiekę zdrowotną, opiekę nad matką z dzieckiem, osobami niepełnosprawnymi i seniorami, rozwój kapitału społecznego, jak też poprawę jakości działania instytucji publicznych i kultury – inwestycje takie zostały wskazane jako priorytetowe w Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030. Planowany jest m.in. rozwój e-usług, zwiększenie dostępu do wysokiej jakości systemu ochrony zdrowia, wspieranie rozwoju i uczenia się mieszkańców przez całe życie, w tym w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych, wzmacnianie tożsamości, poczucia wspólnoty i więzi międzypokoleniowych. Wdrażanie Strategii przyczyni się też do dynamizacji przedsięwzięć na rzecz likwidacji niskiej emisji z systemów grzewczych. Planowane jest też wdrożenie i rozwój infrastruktury błękitno-zielonej. Strategia przewiduje realizację projektów z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, mieszkalnych, a także w przedsiębiorstwach, w tym wykorzystanie OZE.
8.	Plan gospodarowania wodami na obszarze	Według danych z programu ISOK ⁵ , biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe, na terenie gmin wchodzących w skład MOF Lubaczów występują negatywne skutki dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Jest to spowodowane występowaniem obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest

⁵ Informatyczny System Ochrony Kraju, isok.gov.pl

	dorzecza Wisły⁴ oraz Mapy zagrożenia powodziowego i Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju (aPWŚK)	wysokie, czyli wynosi raz na 10 lat (Q10%), średnie czyli wynoszące raz na 100 lat (Q1%) oraz o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi, raz na 500 lat (Q0,2%). Na terenie Gminy Lubaczów oraz Miasta Lubaczów stwierdzono zagrożenie powodziowe. Obszar Gminy Horyniec-Zdrój cechuje znikoma sieć wód powierzchniowych oraz miejscowo występują źródła naturalne. Obszar Gminy Horyniec-Zdrój należy do dorzecza górnej Wisły, obręb rzek Sanu i Bugu. Największe zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Lubaczów i Miasta Lubaczów stwarza rzeka Lubaczówka i Sołotwa ze swoimi dopływami. <i>Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju</i> jest jednym z dokumentów planistycznych opracowanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych, tj.: – nie pogarszanie stanu części wód; – osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych; – spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie); – zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. Miasto Lubaczów, Gmina Horyniec-Zdrój i Gmina Lubaczów położone są w obrębie wód podziemnych (JCWPd)⁶: – Kod JCWPd: GW2000136; – Stan ilościowy: dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan JCWPd: dobry; – Ocena ryzyka niespełnienia celu środowiskowego: niezagrożona. – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródładowych (GZWP), opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródładowych (GZWP), – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: wsparcie działań organów administracji
--	--	--

⁴Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300). Rozporządzenie to zastąpiło uchylone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

⁶ Baza danych aPGW (aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami), apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-do-pobrania.

	w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP, weryfikacja zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych. Gmina Horyniec-Zdrój położona jest w obrębie wód podziemnych (JCWPd): – Kod JCWPd: GW2000120: – Stan ilościowy: dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan JCWPd: dobry; – Ocena ryzyka niespełnienia celu środowiskowego: niezagrożona. – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP), opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP), – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP. Kod JCWPd: GW2000121 – Stan ilościowy: dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan JCWPd: dobry; – Ocena ryzyka niespełnienia celu środowiskowego: niezagrożona. – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP), opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP). – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP. Poniżej przedstawiono dane o stanie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) obszaru dorzecza Wisły⁷: Na terenie Miasta Lubaczów i Gminy Lubaczów: Kod JCWP: RW200011225699: – Nazwa JCWP: Lubaczówka z Sołotwą od Glinianki; – Stan/potencjał ekologiczny: zły stan ekologiczny; – Stan chemiczny: stan chemiczny poniżej dobrego; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.
--	---

⁷ Baza danych aPGW (aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami) oraz baza danych aPWŚK (aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju), apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-do-pobrania

	– Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta, realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP. Kod JCWP: RW2000092256529: – Nazwa JCWP: Przerwa; – Stan/potencjał ekologiczny: słaby stan ekologiczny; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami. Na terenie Gminy Lubaczów i Gminy Horyniec-Zdrój: Kod JCWP: RW2000092256489: – Nazwa JCWP: Świdnica; – Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny; – Stan chemiczny: poniżej dobrego; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP.
--	---

Ch

		Kod JCWP: RW200009225645: – Nazwa JCWP: Sołotwa do Glinianki; – Stan/potencjał ekologiczny: słaby stan ekologiczny; – Stan chemiczny: stan chemiczny poniżej dobrego; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50), realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych. – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP. Na terenie Gminy Horyniec-Zdrój: Kod JCWP: RW200012267143159: – Nazwa JCWP: Bug od granicy państwa do Wełnianki; – Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny; – Stan chemiczny stan chemiczny poniżej dobrego; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Bug od ujścia Wełnianki do ujścia Huczawy (dla certy); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność, realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami, aktualizacja programu ochrony
--	--	---

		środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP. Kod JCWP: RW200009228249: – Nazwa JCWP: Brusienka; – Stan/potencjał ekologiczny: nie dotyczy; – Stan chemiczny: brak danych; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, działania renaturyzacyjne, realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50), rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. – Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających. Kod JCWP: RW20007228169: – Nazwa JCWP: Łówczanka; – Stan/potencjał ekologiczny: słaby stan ekologiczny; – Stan chemiczny: poniżej dobrego; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta, realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. – Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających. Kod JCWP: RW20000626714125: – Nazwa JCWP: Rata do granicy państwa; – Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany; – Stan chemiczny: poniżej dobrego; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
--	--	---

		– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złągodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych. – Działania uzupełniające z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP. Na terenie Gminy Lubaczów: Kod JCWP: RW200009225629: – Nazwa JCWP: Zamiło; – Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny; – Stan chemiczny: brak danych; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: umiarkowany stan ekologiczny (złągodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny. – Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. – Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających. Kod JCWP: RW20000922566: – Nazwa JCWP: Łukawiec; – Stan/potencjał ekologiczny: słaby stan ekologiczny; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: zły stan wód; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny. – Działania podstawowe z aktualizacji programu wodno-środowiskowego: działania renaturyzacyjne. – Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających. Działania określone w Strategii, które najmocniej korelują z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, to: 3.1.1.1. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych, 3.1.1.2. Wspieranie rozwoju ekogospodarki, 3.1.1.5. Wdrażanie programu wspierającego bioretację, 3.1.2.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej oraz 3.1.2.3. Rozwój ekologicznego systemu ciepłowniczego.
9.	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły ⁸ (PZRP)	W Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły wskazano w gminach Lubaczów i Horyniec-Zdrój oraz w Mieście Lubaczów ryzyko powodziowe w regionie wodnym górnej Wisły na

⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2022 r. poz. 2739).

		podstawie POPGW. Obie gminy (Horyniec-Zdrój, Lubaczów) oraz Miasto Lubaczów zostały zakwalifikowane do: „Podwyższony poziom ryzyka powodziowego (3 stopień)” W ramach Planu zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) na terenie Gminy Lubaczów planowane jest zadanie: budowa prawego wału o długości 840 m na cieku Lubaczówka (km modelu 1+735 – 2+872). Na terenach Gminy Horyniec-Zdrój i Miasta Lubaczów nie ma zadań planowanych w ramach PZRP. Działania określone w Strategii, które najmocniej korelują z zapisami Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, to: 3.1.1.1. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych, 3.1.1.2. Wspieranie rozwoju ekogospodarki, 3.1.1.5. Wdrażanie programu wspierającego bioretencję, 3.1.2.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej oraz 3.1.2.3. Rozwój ekologicznego systemu ciepłowniczego.
10.	Plan przeciwdziałania skutkom suszy ⁹ (PPSS)	Zgodnie z zapisami Planu przeciwdziałania skutkom suszy działania mające na celu wzmocnienie oraz przywrócenie zdolności retencyjnych danego obszaru, to m.in.: – ochrona oraz odbudowa ekosystemów; – ochrona oraz odbudowa bioróżnorodności m.in. poprzez renaturyzację i renaturalizację ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz terenów podmokłych, zalesienia, biologizację gleby; – wdrażanie zasady zrównoważonego planowania i projektowania obszarów miejskich (tzw. smart city, wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury); – zmiany na rzecz ograniczania wodochłonności gospodarki – skutecznie przeciwdziałają skutkom suszy, ale także mają swój pozytywny wpływ na tworzenie gospodarki neutralnej dla klimatu. Zatem działania adaptacyjne stosowane w przeciwdziałaniu skutkom suszy nie tylko minimalizują skutki wystąpienia suszy, ale również przyczyniają się do obniżania zagrożenia występowania tego zjawiska. Zadania określone w Strategii, które najmocniej korelują z zapisami Planu przeciwdziałania skutkom suszy, to: 3.1.1.1. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych, 3.1.1.2. Wspieranie rozwoju ekogospodarki, 3.1.1.5. Wdrażanie programu wspierającego bioretencję oraz 3.1.2.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej. W Planie zamieszczono mapy klas zagrożenia: suszą rolniczą na terenach rolnych lub leśnych, suszą hydrologiczną, suszą hydrogeologiczną w JCWPd. Należy uznać, że na terenach gmin Lubaczów i Horyniec-Zdrój oraz Miasta Lubaczów występuje słabe zagrożenie wystąpienia suszy rolniczej, silne zagrożenie wystąpienia suszy hydrologicznej, słabe zagrożenie wystąpienia suszy hydrogeologicznej w JCWPd oraz na terenie ww. gmin występuje umiarkowane zagrożenie suszą łączną.
11.	Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	Rada Ministrów w dniu 29.10.2013 r. przyjęła Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA). Dokument ten wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020. Celem głównym dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Warszawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615).

		Mają temu służyć następujące cele: Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu. Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Projekt <i>Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030</i> jest spójny z dokumentem w kontekście kierunków działań: 3.1.1. <i>Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie niskiej emisji</i> i 3.1.2. <i>Rozwój infrastruktury komunalnej</i>, które wpisują się w powyższe cele.
POZIOM REGIONALNY		
12.	<i>Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i>	W <i>Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i> wskazano 5 obszarów, dla których określono obszary tematyczne, priorytety i kierunki działań. <i>Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030</i> wskazuje, że wyznaczone w niej cele strategiczne, cele operacyjne oraz planowane w ich ramach kierunki działań są zgodne z zapisami <i>Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i>. W szczególności wpisują się one w sposób bezpośredni lub pośredni m.in. w niżej wymienione obszary tematyczne i priorytety. OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA Priorytet 1.1. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wspieranie przedsiębiorczości</i>, 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i> oraz 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych</i>. Priorytet 1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wspieranie przedsiębiorczości</i> oraz 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i>. Priorytet 1.4. Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego) W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i> oraz 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi</i>. OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY Priorytet 2.1. Edukacja W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wspieranie przedsiębiorczości</i>, a także 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych</i>. Priorytet 2.2. Kultura i dziedzictwo kulturowe W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i> oraz 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych</i>. Priorytet 2.3. Regionalna polityka zdrowotna W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 2.2. <i>Poprawa</i>

	<i>dostępności i jakości usług publicznych.</i> Priorytet 2.4. Rynek pracy W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wspieranie przedsiębiorczości</i>, a także 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki.</i> Priorytet 2.5. Społeczeństwo obywatelskie i kapitał społeczny W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 2.1. <i>Wzmocnienie tożsamości lokalnej</i> oraz 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych.</i> Priorytet 2.6. Włączenie społeczne W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 2.1. <i>Wzmocnienie tożsamości lokalnej.</i> Priorytet 2.7. Aktywny styl życia i sport W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych.</i> OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA Priorytet 3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi.</i> Priorytet 3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.2. <i>Stworzenie przyjaznych warunków do życia.</i> Priorytet 3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wspieranie przedsiębiorczości</i> oraz 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki.</i> Priorytet 3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i> oraz 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych.</i> Priorytet 3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi.</i> Priorytet 3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi</i> oraz 3.2. <i>Stworzenie przyjaznych warunków do życia.</i> Priorytet 3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i> oraz 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi.</i> OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG Priorytet 4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wspieranie przedsiębiorczości</i> oraz 2.2. <i>Poprawa dostępności i jakości usług publicznych.</i>
--	--

		Priorytet 4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej. Priorytet 4.3. Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej oraz 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych. Priorytet 4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki. Priorytet 4.5. Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki. OBSZAR HORYZONTALNY – TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII Priorytet 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. Wspieranie przedsiębiorczości, 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej, 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych, 3.1. Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi oraz 3.2. Stworzenie przyjaznych warunków do życia. Priorytet 7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. Wspieranie przedsiębiorczości, 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej, 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych, 3.1. Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi oraz 3.2. Stworzenie przyjaznych warunków do życia. Priorytet 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. Wspieranie przedsiębiorczości, 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, 2.1. Wzmocnienie tożsamości lokalnej, 2.2. Poprawa dostępności i jakości usług publicznych, 3.1. Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi oraz 3.2. Stworzenie przyjaznych warunków do życia. Wszystkie założenia w Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030, w tym kierunki działań i działania, wpisują się bezpośrednio lub pośrednio w powyższe priorytety. Wśród Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych na poziomie krajowym oraz regionalnym znalazły się m.in.: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, a wśród nich gminy wchodzące w skład MOF Lubaczów. Podejmowane działania mają identyfikować i wzmacniać czynniki rozwojowe obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych, wynikających ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. Oczekiwany celami będzie m.in. zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych
--	--	---

		sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawa dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego. Zakładane działania dla tego obszaru to m.in.: – aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców; – poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych; – pobudzanie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej; – intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Należy również zwrócić uwagę, że w <i>Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i> wskazano gminy Horyniec-Zdrój, Lubaczów oraz Miasto Lubaczów jako MOF Lubaczów. Samorządy te będą współdziałać celem realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów. MOF Lubaczów jako ośrodek ponadlokalnych funkcji gospodarczych posiada potencjał do obsługi potrzeb północno-wschodniej części województwa oraz potencjał w zakresie obsługi ruchu turystycznego Roztocza. Wspierać należy sektor małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych. Miasto Lubaczów posiada potencjał do generowania powiązań gospodarczych z Ukrainą, warunki do rozwoju turystyki uzdrowiskowej, kulturowej oraz tranzytowej, a także do utworzenia lotniska umożliwiającego rozwój modelarstwa lotniczego w województwie. Dla obszaru Roztocza przewiduje się opracowanie i wdrożenie programu rozwoju wspólnie z Województwem Lubelskim. Gminy MOF Lubaczów (z wyjątkiem gminy miejskiej Lubaczów) zostały również uwzględnione na poziomie regionalnym jako <i>Obszary wiejskie</i> województwa podkarpackiego. Do głównych kierunków w tych obszarach należy między innymi: – wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej; – rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich; – integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym; • racjonalizacja przestrzeni wiejskiej.
13.	<i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030¹⁰</i>	W <i>Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego</i> (PZPWP) wskazano, że na terenie województwa podkarpackiego znajduje się 12 obszarów funkcjonalnych. Miasto Lubaczów ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną zostało zaliczone do miast o dobrych podstawach rozwoju tj. ośrodek powiatowy oparty na funkcjach administracyjno-usługowych oraz przemysłowych, zapewniający dostęp do usług i dóbr publicznych o standardzie powiatowym, wymagający jednak wsparcia w zakresie rozwoju funkcji ponadlokalnych oraz wdrożenia programu rewitalizacji. Priorytetem rozwojowym obszaru jest: <i>Integracja ośrodka</i>

¹⁰ Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.

	subregionalnego z jego obszarem funkcjonalnym w celu rozwoju potencjału gospodarczego oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Funkcje rozwojowe obszaru: 1) podstawowa – usługowa, 2) towarzysząca – rekreacyjno-turystyczna, produkcyjna. Ponadto Miasto Lubaczów zostało wyróżnione wśród miast oraz dawnych ośrodków miejskich, w tym miejscowości z zachowaną drewnianą zabudową małomiasteczkową, co daje szansę na rewaloryzację historycznych układów urbanistycznych i innych założeń przestrzennych. Dodatkowo Miasto Lubaczów zostało zaliczone do obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie. Do osiągnięcia trwałego i dynamicznego wzrostu gospodarczego województwa przewiduje się: – rozwój zainwestowania i powiększenie istniejących specjalnych stref ekonomicznych, w tym Mieleckiej SSE Euro-Park Mielec z podstrefą w Lubaczowie; – rozwój infrastruktury integrującej potencjał naukowo-badawczy z sektorem gospodarczym Parku Przemysłowego w Lubaczowie oraz w obrębie nowych parków naukowo-technologicznych i przemysłowych, centrów transferu technologii, inkubatorów technologicznych, centrów innowacji oraz ośrodków naukowych i badawczo-rozwojowych lokalizowanych w Lubaczowie; – kształtowanie pasma wszechstronnej obsługi polsko-ukraińskiej strefy przygranicznej w oparciu o Miasto Lubaczów. PZPWP zakłada również wspomaganie spójności w obszarach problemowych, w tym: • wspomaganie obszarów o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkującym możliwości rozwojowe, tj.: o niskim poziomie rozwoju i słabej dostępności do usług (powiat lubaczowski) oraz wiejskich o najniższej dostępności przestrzennej do środków wzrostu (część powiatu lubaczowskiego); • wzmacnianie procesów integracji obszarów przygranicznych przez wzmocnienie ośrodków subregionalnych i lokalnych, nie wykorzystujących w pełni możliwości rozwojowych wynikających z położenia w obszarach przygranicznych, wymagających restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji, tj.: Przemysł, Krosno, Ustrzyki Dolne, Lesko, Sanok, Brzozów, Jarosław, Lubaczów. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego opisano Rostoczańsko-Puszczański Obszar Funkcjonalny (R-POF). Obejmuje gminy leżące po prawej stronie Sanu w dolnym biegu rzeki do jej ujścia do Wisły oraz znajdującą się na terenie województwa podkarpackiego część Rostocza. Obszar leży w granicach trzech makroregionów geograficznych: Rostocza (fragmenty Rostocza Środkowego i Wschodniego), Kotliny Sandomierskiej (część Doliny Dolnego Sanu, fragmenty Równiny Biłgorajskiej i Płaskowyżu Tarnogrodzkiego) oraz Wyżyny Lubelskiej (fragment Wzniesienia Urzędowskiego). R-POF obejmuje 12 gmin wiejskich, w tym m.in. Lubaczów, Pysznica, Radomyśl nad Sanem, Stary Dzików, Wiązownica, Wielkie Oczy; 6 gmin miejsko-wiejskich: Cieszanów, Naroń, Oleszyce, Sieniawa, Ulanów, Zaklików oraz gminę miejską Lubaczów. R-POF obejmuje powierzchnię 2 921,0 km², co stanowi 16,4% powierzchni województwa. Są to tereny słabo zurbanizowane, położone peryferyjnie
--	---

		w stosunku do stolicy województwa podkarpackiego. Priorytetem rozwojowym obszaru jest turystyka i usługi turystyczne oparte na potencjale przyrodniczym, kulturowym i uzdrowiskowym, a do funkcji rozwojowych należą: podstawowa – turystyczna, w tym rozwój form kwalifikowanych turystyki oraz towarzyszące – rolnicza, gospodarki leśnej, usługowa (obsługi rolnictwa i leśnictwa) i produkcyjna (przemysłowo-rolnicza). Do wiodących kierunków zagospodarowania R-POF należy: – rozwój turystyki poznawczo-wypoczynkowej i kwalifikowanej opartej na lokalnych walorach przyrodniczych i kulturowych; – poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej obszaru; – ochrona zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego; – utrzymanie i rozwój funkcji uzdrowiskowych Roztocza; – rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej i rolnej; – rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego; – wznowienie eksploatacji złóż siarki; – ochrona obszaru przed powodzią. Wykaz inwestycji/zadań zapisanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego: - wynikających z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030: – powołanie transgranicznego obszaru chronionego Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery Roztocze (polsko-ukraiński). - wynikających z Krajowego Programu Kolejowego do 2023 r.: – rewitalizacja linii kolejowej nr 101 Munina – Hrebenne na odcinku Munina – granica województwa. - zawartych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Podkarpackiego: – budowa łącznika od węzła autostradowego Korczowa; – zachowanie dziedzictwa kulturowego dawnych Kresów Rzeczypospolitej na Ziemi Lubaczowskiej. - wynikających z Aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych: – budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej; – przebudowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków. - wynikających z Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły: – budowa lewego wału o długości 798 m na cieku Sołotwa (km modelu 0+157 – 0+738) (6.104); – budowa prawego wału o długości 867 m na cieku Sołotwa (km modelu 0+527 – 0+698) (6.105); – budowa prawego wału o długości 481 m na cieku Sołotwa (km modelu 0+709 – 1+008) (6.106); – budowa prawego wału o długości 322 m na cieku Sołotwa (km modelu 12+020 – 12+129) (6.107); – budowa prawego wału o długości 745 m na cieku Sołotwa (km modelu 12+901 – 13+614) (6.108); Budowa lewego wału o długości 250 m na cieku Sołotwa (km modelu 13+427 – 13+532) (6.109).
14.	Strategia rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki	Cel nadrzędny Strategii rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025 brzmi: Turystyka wzmacnia i chroni unikatowe zasoby Podkarpacia: wysokiej jakości

	województwa podkarpackiego na lata 2020–2025¹¹	<i>krajobrazy, położenie, historię, kulturę. Pozwala mieszkańcom dzielić się nimi z turystami, stwarzając stabilne podstawy do rozwoju gospodarczego.</i> W dokumencie tym wskazano 4 cele strategiczne, dla których określono obszary priorytetowe wraz z konkretnymi działaniami. <i>Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 wskazuje, że wyznaczone w niej cele strategiczne, cele operacyjne oraz planowane w ich ramach kierunki działań są zgodne z zapisami Strategii rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025.</i> W szczególności wpisują się one w sposób bezpośredni lub pośredni m.in. w niżej wymienione obszary priorytetowe. Obszar priorytetowy I. Wzmocnienie krain turystycznych W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, kierunek działań 1.2.2. Rozwój usług turystycznych, w tym uzdrowiskowych. Obszar priorytetowy II. Integracja infrastrukturalna regionu W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, kierunek działań 1.2.2. Rozwój usług turystycznych, w tym uzdrowiskowych. Obszar priorytetowy III. Zintegrowany marketing turystyczny W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, kierunek działań 1.2.2. Rozwój usług turystycznych, w tym uzdrowiskowych. Obszar priorytetowy IV. Gwarancja jakości ofert turystycznych W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki, kierunek działań 1.2.2. Rozwój usług turystycznych, w tym uzdrowiskowych. <i>Strategia rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025 wyznacza subregiony turystyczne, które posiadają rozpoznawalną ofertę, są w stanie konkurować na rynku krajowym i staną się magnesami generującymi ruch turystyczny z całej Polski. Są to:</i> – Roztocze Południowe (Wschodnie); – Rzeszów – miasto i region; – Dolina Sanu i Wisły; – Beskid Niski; – Bieszczady. Gminy wchodzące w skład MOF Lubaczów zostały zaliczone do krainy turystycznej <i>Roztocze Południowe (Wschodnie)</i>.
15.	<i>Program Strategiczny Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030¹²</i>	Cel główny Programu: <i>Efektywne i skuteczne wdrażanie działań, przyczyniających się do realizacji celów Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 w obrębie transportu.</i> <i>Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 wskazuje, że wyznaczone w niej cele są zgodne z zapisami Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030.</i> W szczególności wpisują się one w sposób bezpośredni lub pośredni

¹¹ Załącznik do Uchwały Nr 167/3530/20 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 16 czerwca 2020 r.

¹² Załącznik do Uchwały Nr 570/12169/24 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 23 lutego 2024 r.

	m.in. w niżej wymienione cele podstawowe i horyzontalne w obrębie transportu. Cel podstawowy 1. Zwiększenie dostępności zewnętrznej regionu (krajowej i zagranicznej) wynikającej z peryferyjnego położenia województwa W cel wpisuje się kierunek działań: 3.2.2. <i>Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej ZIT MOF Lubaczów</i>, działanie 3.2.2.2. <i>Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej</i>. Cel podstawowy 2. Transportowa spójność wewnętrzna, Zwiększenie powiązań transportowych w regionie, w tym likwidowanie obszarów wykluczenia transportowego spowodowanego niskim zaludnieniem / obszarami górzystymi / obszarami o niskiej skali zatrudniania W cel wpisuje się kierunek działań: 3.2.2. <i>Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej ZIT MOF Lubaczów</i>, działanie 3.2.2.3. <i>Tworzenie warunków do rozwoju transportu zbiorowego przyjaznego środowisku</i>. Cel podstawowy 3. Integracja wewnętrzna Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego i miejskich obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu, uwzględniająca policentryczny układ województwa i umożliwiającą integrację głównych rynków pracy W cel wpisuje się kierunek działań: 3.2.2. <i>Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej ZIT MOF Lubaczów</i>, działania: 3.2.2.1. <i>Poprawa bezpieczeństwa drogowego</i>, 3.2.2.2. <i>Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej</i>, 3.2.2.3. <i>Tworzenie warunków do rozwoju transportu zbiorowego przyjaznego środowisku</i> oraz 3.2.2.4. <i>Budowa sieci ścieżek rowerowych na terenie MOF Lubaczów</i>. Cel horyzontalny 1. Ograniczenie negatywnego oddziaływania sektora transportu na klimat oraz na regionalne środowisko naturalne W cel wpisuje się kierunek działań: 3.1.1. <i>Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie niskiej emisji</i>, działanie 3.1.1.1. <i>Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych</i>. Cel horyzontalny 3. Rozwój transportu publicznego W cel wpisuje się kierunek działań: 3.2.2. <i>Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej ZIT MOF Lubaczów</i>, działania: 3.2.2.3. <i>Tworzenie warunków do rozwoju transportu zbiorowego przyjaznego środowisku</i> oraz 3.2.2.4. <i>Budowa sieci ścieżek rowerowych na terenie MOF Lubaczów</i>. Cel horyzontalny 4. Poprawa bezpieczeństwa w transporcie W cel wpisuje się kierunek działań: 3.2.2. <i>Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej ZIT MOF Lubaczów</i>, działanie: 3.2.2.1. <i>Poprawa bezpieczeństwa drogowego</i>. W Programie zostały wymienione inwestycje mające na celu zwiększenie powiązań transportowych w regionie, w tym likwidowanie obszarów wykluczenia transportowego przewidziane do realizacji na terenie MOF Lubaczów: poprawa dostępności Lubaczowa – brak dróg krajowych. Rozwój dostępności komunikacyjnej powinien przebiegać w następujących kierunkach: • DW866 – przebiegająca z północy MOF w kierunku przejścia granicznego z Ukrainą w Budomierzu; • DW867 – łącząca Gminę Horyniec-Zdrój z Lubaczowem. Niska jakość oraz przepustowość DW865, powoduje oderwanie komunikacyjne Lubaczowa i jego obszaru funkcjonalnego. Bardzo ważna jest realizacja zadania inwestycyjnego dla całego obszaru MOF, jakim jest
--	--

		rozbudowa DW867 łączącej obszary województw podkarpackiego i lubelskiego. Rozbudowa ta zapewni dogodne połączenie pomiędzy przejściem granicznym Hrebenne (PL)-Rawa Ruska (UA) a Lubaczowem i autostradą A4 w rejonie Jarosławia. Realizacja inwestycji jest komplementarna z realizowaną obecnie rozbudową DW867 na odcinku Lubaczów-Basznia w ramach PWT PL-BY-UA oraz zrealizowanymi obwodnicami Lubaczowa, Oleszyc i Cieszanowa. Przez rdzeń obszaru funkcjonalnego Lubaczów w kierunku północno-wschodnim przebiega linia kolejowa nr 101. Układ sieci kolejowej nie jest rozbudowany, jednak umożliwia połączenie obu gmin z rdzeniem. Inwestycje w ramach celów i kierunków rozwoju regionalnego systemu transportowego na terenie MOF Lubaczów: • rozbudowa DW867 na odcinku Basznia Górna – Horyniec-Zdrój (etap I) i Horyniec-Zdrój – Prusie – granica województwa (etap II); • odnowa nawierzchni DW867 Sieniawa – Wola Mołodycka – Oleszyce – Lubaczów – Podemsczyzna – Werchrata – Hrebenne na odcinku Basznia Dolna – Horyniec-Zdrój; • budowa nowego mostu przez rzekę Sołotwa wraz z rozbiórką istniejącego mostu oraz budowa i rozbiórka mostu tymczasowego wraz z objazdem tymczasowym w ramach rozbudowy DW867; • modernizacja linii kolejowej nr 91 Kraków Główny Osobowy – Medyka i linii nr 92 Przemyśl – Medyka odcinek Rzeszów – granica państwa; • Kompleksowa przebudowa dojazdów do terminali przeładunkowych w rejonie przejścia granicznego Medyka – Mościska na liniach nr 120, 123, 613, 614 wraz z modernizacją linii kolejowej nr 92; • modernizacja linii kolejowej nr 101 Munina – Werchrata; • rewitalizacja linii kolejowej nr 101 Munina – Hrebenne; • wsparcie inwestycji przebiegających z północy obszaru funkcjonalnego w kierunku przejścia granicznego z Ukrainą w Budomierzu; • inwestycje łączące Gminę Horyniec-Zdrój z Lubaczowem; • połączenia drogowe wewnątrz miasta celem uniknięcia skumulowanego strumienia ruchu; • konieczność powiązania północno-wschodniej części obszaru funkcjonalnego drogą wyższego rzędu; wsparcie przebiegającej przez rdzeń obszaru funkcjonalnego Lubaczów w kierunku północno-wschodnim linii kolejowej nr 101.
16.	<i>Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Roztocze na lata 2022–2030 (projekt)</i>	Wizja: „Roztocze bez granic” turystycznym i międzyregionalnym ośrodkiem wzrostu województwa podkarpackiego. Misja: <i>Poprzez rozwój turystyki uzdrowiskowej i kulturowej, bazujący na pełnym wykorzystaniu zasobów endogenicznych, podnosimy poziom jakości życia mieszkańców Roztocza.</i> W Strategii wskazane zostały trzy cele strategiczne, dla każdego z nich po dwa cele operacyjne, z kolei dla nich po dwa kierunki działań (łącznie 12 kierunków działań), w ramach których zdefiniowane zostały kluczowe do realizacji działania. W Strategii Partnerstwa Roztocze określono 6 celów operacyjnych: 1.1. <i>Roztocze produktem turystycznym,</i> 1.2. <i>Rozwój usług turystycznych,</i> 2.1. <i>Wysoka jakość usług publicznych,</i> 2.2. <i>Wzmocnienie inicjatyw skoncentrowanych na współpracy,</i> 3.1. <i>Estetyczna przestrzeń publiczna,</i>

		3.2. Zadbane środowisko naturalne. Założenia Strategii ZIT MOF Lubaczów wpisują się w tę wizję oraz we wszystkie wskazane powyżej cele, przy czym najbardziej spójne ze sobą są: – cel operacyjny Strategii Partnerstwa Roztocze 1.2. <i>rozwój usług turystycznych</i> jest spójny z celem operacyjnym Strategii ZIT MOF Lubaczów 1.2. <i>Tworzenie warunków do budowania atrakcyjnej gospodarki</i>; – cel operacyjny Strategii Partnerstwa Roztocze 2.1. <i>Wysoka jakość usług publicznych</i> jest spójny z celem operacyjnym Strategii ZIT MOF Lubaczów 2.1. <i>Wzmocnienie tożsamości lokalnej</i>; – cel operacyjny Strategii Partnerstwa Roztocze 3.1. <i>Estetyczna przestrzeń publiczna</i> jest spójny z celem operacyjnym Strategii ZIT MOF Lubaczów 3.2. <i>Stworzenie przyjaznych warunków do życia</i>; – cel operacyjny Strategii Partnerstwa Roztocze 3.2. <i>Zadbane środowisko naturalne</i> jest spójny z celem operacyjnym Strategii ZIT MOF Lubaczów 3.1. <i>Ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi</i>. Projekty strategiczne przedstawione w Strategii Rozwoju ZIT MOF Lubaczów są komplementarne z projektami planowanymi do realizacji w ramach Strategii Partnerstwa Roztocze.
17.	<i>Program Rozwoju Roztocza – województwo podkarpackie (projekt)¹³</i>	W Programie Rozwoju Roztocza – województwo podkarpackie wskazano 5 priorytetów, w których zawarto cele szczegółowe. Te, w które bezpośrednio wpisują się założenia Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030, to: Cel szczegółowy 2.1. <i>Dywersyfikacja działalności lokalnych przedsiębiorców i wdrażanie nowoczesnych rozwiązań</i>, Cel szczegółowy 2.2. <i>Pobudzanie aktywności gospodarczej mieszkańców</i>, Cel szczegółowy 2.3. <i>Tereny inwestycyjne warunkiem aktywności gospodarczej</i>, Cel szczegółowy 3.1. <i>Modernizacja połączeń drogowych oraz rozwój drogowego transportu publicznego</i>, Cel szczegółowy 5.1. <i>Zachowanie walorów środowiskowych i krajobrazowych</i>, Zarówno Program Rozwoju Roztocza, jak i Strategia ZIT MOF Lubaczów, kładą nacisk na zapewnienie czystego i zdrowego środowiska naturalnego, a co za tym idzie – na działania, w ramach których nastąpi między innymi transformacja energetyczna oparta na odnawialnych źródłach energii. Kolejnym powiązaniem tych dwóch Strategii jest rozwój infrastruktury turystycznej, co będzie prowadzić w obu przypadkach do rozwoju funkcji turystycznej i okołoturystycznej, rozwoju jakości i dostępności usług turystycznych i okołoturystycznych. Wobec czego działania będą koncentrować się na kreowaniu konkurencyjnych warunków do inwestowania w regionie, rozwoju wykwalifikowanych kadr oraz wspieraniu kluczowych z perspektywy

¹³ Załącznik nr 1 do Uchwały nr 44/1170/24 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 29 października 2024 r.

		rozwoju regionu gałęzi gospodarki.
--	--	------------------------------------

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonowania na lata 2022–2030 oraz przeprowadzony proces jej tworzenia spełniają wszystkie podstawowe kryteria ewaluacyjne. Dokument powstał przy współpracy podmiotu zewnętrznego, przedstawicieli władz lokalnych, pracowników instytucji publicznych oraz mieszkańców i ich przedstawicieli. Interesariusze mogli wyrażać swoje potrzeby, opinie i uwagi w badaniu ankietowym, podczas spotkań oraz w procesie konsultacji społecznych. Z związku z tym należy stwierdzić, że dokument stanowi odpowiedź na oczekiwania i potrzeby miejscowej społeczności.

Nie odnotowano uchybień proceduralnych, dokument powstał zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz rekomendacjami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, zawartymi w opracowaniu *Strategia Rozwoju Gminy – Poradnik praktyczny*.

W systemie realizacji Strategii można zauważyć podejście horyzontalne, tzn. cele operacyjne dotyczą kilku sfer, z tego też względu niektóre projekty przewidziane są do realizacji w ramach interdyscyplinarnej współpracy kilku podmiotów. Strategia uwzględnia wszystkie elementy wynikające z *Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 z późn. zm.), w tym w szczególności zawiera opis OSI wojewódzkich i lokalnych, model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej obszaru.

Mając na uwadze powyższe – uznaje się, że działania i projekty przewidziane do realizacji w ramach Strategii przyniosą zakładane efekty przy użyciu dedykowanych im instrumentów i zasobów. Założenia są trafne i spójne, a cele odpowiadają na zdiagnozowane problemy, potencjały i wyzwania rozwojowe.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Horyniec-Zdrój**

mgr Grzegorz Woźny

Spis tabel

Tabela 1 Rejestr zgłoszonych uwag w ramach wyłożenia do publicznego wglądu projektu <i>Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030</i>	10
Tabela 2 Wykaz powiązań celów Strategii z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu	16